

ЗАКОН О ЗАШТИТИ ШУМСКОГ ВЛАСНИШТВА,

1912

*** * ***

ZAKON O ZAŠTITI ŠUMSKOG VLASNIŠTVA,

1912

ЗАКОН О ЗАШТИТИ ШУМСКОГА ВЛАСНИШТВА.

САРАЈЕВО
ШТАМПАРИЈА ПИЈУКОВИЋ И ДРУГ
1912.

ЗАКОН О ЗАШТИТИ ШУМСКОГ ВЛАСНИШТВА.

С приволом сабора Босне и Херцеговине наређујем:

І. ОДСЈЕК.

Шумски преступци и казне за њих.

§ 1.

Ко у шуми, у којој нема права по-служја, било да је то ерарна шума, било да је то шума приватног лица, или неке опћине, вакуфа или корпорације, без допуштења власника шуме или његова заступника на своју корист узме које не-оборено дрво или пако дрво, што је већ оборено, али још није израђено за про-дају или трошење, биће крив за шумски преступак, ако вриједност присвојеног дрвета не премашује 100 К и ако ње-гово дјело по §§ 253. сл. б.) 254. сл. ф.),

тб 1 тс

и 257. каз. зак. нема квалификације злочинства и казниће се глобом од 1 К до 50 К или затвором од 1—14 дана.

Ако ко понови исто дјело или оштети више власника или дјело врши с ким у друштву, биће за квалификацију чина одлучна цјелокупна вриједност присвојених ствари.

У границама напријед истакнутог казненог правила казниће се и покушај таквог шумског преступка. Кажњив је покушај по сриједи, кад ко учини нешто, што би морало довести до извршења чина, али није довело, пошто се је умјешала нека туђа запријека.

Казниће се не само онај који учини само дјело, него и свако, ко га приметне или намјерно узрочи заповијешћу, савјетом, поуком или похвалом; надаље ко чиниоцу буде на руци намјерним прибављањем средстава или уклањањем сметња или му иначе како било помаже и извршење дјела осигурава; затим ко се с чиниоцем само унапријед договори, колико ће му помоћи по свршеном дјелу или колико ће му припасти од добити, и коначно ко узме или прода који шумски производ, ма да знаде, да је незаконито присвојен.

Ако је кривац већ више пута био кажњен за који од шумских преступака, назначених у овом параграфу или ако кривац учини преступак било у кршу било у другој хрђавој постојбини за шуму или уз друге по шуму особито штетне околности, може се глоба повећати до 100 К или затвор продужити до 21 дан.

Ако је пак кривац већ више пута био кажњен за преступак учињен у кршу или у другој хрђавој постојбини за шуму или уз друге по шуму особито штетне околности, може се глоба повећати и до 200 К или затвор продужити до 60 дана.

§ 2.

Ко у шуми, у којој нема права послужја, било да је то ерарна шума било да је та шума приватног лица или неке опћине, вакуфа или корпорације, при своји без допуштења власника шуме или његова заступника друге које у првом раставку § 1. неспоменуте шумске производе, као што су: жир, шишка, кестен, орах, рујевина, кора шумског дрвета, земља, пијесак, камен, сухо лишће, кошену траву, а и све остале шумске производе, који се по мјесном обичају не смију узимати, биће крив за шум-

ски преступак и казниће се глобом од 1 К до 10 К или затвором од један до три дана, ако су покриједи услови истакнути у првом расставку § 1 овога закона.

Уз околности, наведене у петом расставку § 1. овога закона, може се глоба повећати и до 25 К или затвор продужити и до 7 дана; а уз околности споменуте у пошљедњем расставку § 1. овог закона може му се глоба повећати до 60 К или затвор продужити до 21 дан.

На тај ће се шумски преступак примјењивати други и четврти расставак § 1. овога закона.

§ 3.

Ко у ерарној шуми, у којој има право послужја, (§ 13)

- а) сијече, израђује или купи дрво, које му није котарски уред преко свога шумског особља издао ни шумским чекићем обиљежио, нити му је иначе означено ни дозначено; или купи дрва за огрјев макар и од лежакиње без дозволе шумског особља, гдје се због оскудице дрвета установи, да за купљење лежакиње посебна дозвола треба; или

- б) друге шумске производе узима или односи мимо услове, који су, што се тиче времена и мјеста, одређени за то:

биће крив за шумски преступак, ако се докаже, да је горе наведене преступке учинио без крајње нужде или да није хтио према постојећим прописима дрво затражити, а казниће се за кривицу под а) глобом од К 1 до 20 К или затвором од 1 до 7 дана; а за кривицу под б) глобом од 1—10 К или затвором 1—3 дана.

Глобом од 1—20 К или затвором од 1—7 дана казниће се онај, ко у шуми неког приватног лица, неке опћине, вакуфа или корпорације, у којој има право послужја, сијече дрво или узима друге шумске производе и то, ако се тим хотимично огријеши о обичајно право, постојећи уговор, правомоћно ријешење, које је у том предмету донесено, или постојећи закон.

Ако учини кривац преступак било у кршу било у другој хрђавој постојбини за шуму или уз друге по шуму особито штетне околности може се глоба повећати до 50 К или затвор продужити до 14 дана.

§ 4.

Ко у шуми, имао или немао послужја у њој, злобно или обијесно (у смислу казненог закона)

- а) ископава и сијеца или извлачи пањеве и жиле свакојаког шумског дрвља и грмља, или такоме шуском рашћу, (стаблима, стабликама, изданцима и младицама) наноси штету, што га засијече, насијече или зареже, што му огули или откине кору или га наоколо подбијели или на други који начин оштети; што му откопа жиле, откине, одреже или одсијече врхове и гране или му трга лишће
- б) уклони, оштети, преиначи или на који било начин неразговјетним учини који биљег, што је постављен у шуми за знак, да је шума загајена, заштићена и омеђена или пако коју ограду или шумски знак или надаље који број или коју другу назнаку на обореном или необореном дрвету; биће крив за шумски преступак, ако тиме непосредно нанесена штета не премашује сто круна и ако његово дјело ни по § 161. слово б) и ц) ни по § 165. к. з. нема квалификације

злочинства и казниће се за преступке наведене под словом а) по одредбама првог и петог раставка § 1. овога закона, а за преступке наведене под словом б) глобом од 1—20 К или затвором од 1—7 дана.

Други ће се раставак § 1. овога закона примјењивати и на те шумске преступке.

§ 5.

Ко у шуми, у којој нема права послужја, с намјером крађе (§ 1. овога закона) учини што год од онога, што је побројано под словом а) у § 4. овога закона, биће крив за шумски преступак и казниће се по одредбама првог и петог раставка § 1. овога закона.

Други и четврти раставак § 1. овога закона, примјењиваће се и на те шумске преступке.

§ 6.

Ко у шуми у којој нема права послужја, почини штогод од онога, што је побројено у § 4. овога закона, ако и нема у његовом дјелу обиљежја злобне или обијесне оштете или крађе (§§ 4. и 5.) казниће се за шумски преступак глобом од 1—20 К или затвором од 1—7 дана,

а уз околности наведене у 5. расставку § 1. овога закона глобом од 1—50 круна или затвором од 1—14 дана.

Ко у шуму у којој има право послужја (§ 13):

а) ископава, исијеца или извлачи пањеве и жиле свакојаког шумског дрвља и грмља, или такоме шумском рашћу (стаблима, стабликама, изданцима и младицама) наноси штету, што га засијеће, насијеће или зареже, што му огули или откине кору, или га наоколо подбијели или му откопа жиле, или

б) почини које од дјела наведених под словом б) § 4. овога закона, крив ће бити за шумски преступак и ако на почињеном дјелу нема обиљежја злобне или обијесне штете (§ 4. овога закона) казниће се глобом од 1—20 К или затвором од 1—7 дана, а уз околности наведене у петом расставку § 1. овога закона глобом 1—50 К или затвором од 1—14 дана.

Исто тако казниће се глобом од 1—20 К или затвором од 1—7 дана и онај, ко у шуми, у којој има право послужја, крешући шумско дрвље (стабла

или стабљике) откине, одреже или одсијеће им врхове и гране или им трга лишће тако, да је кресањем дрво толико оштетио, да је омео развој и пораст дрвета и то кад се докаже, да је те преступке учињено без крајње нужде, или да није хтио према постојечим прописима дрво за кресање затражити. Уз отежавајуће околности (пети раставак § 1. овога закона) и за крешу казниће се преступник глобом од 1—50 круна или затвором од 1—14 дана.

Не ће се казнити, кога је успут у шуми или близу ње задесила така незгода, да је шуми морао нанијети коју од штета, што су побројане у § 4. овога закона.

§ 7.

Ако овлаштеник прода или за другу а не за своју домаћу потребу употреби дрво, што је за грађу или другу израду по праву послужја добио из шуме, биће крив за шумски преступак.

Исти ће преступак починити, ко од њега купи таково дрво, ма да знаде, да га је он за назначену сврху добио по своме праву.

§ 8.

Ако овлаштеник дрва за огријев добивена по свом праву из ерарне шуме, доведе на колима или саонама, гдје досада није било обичаја на колима или саонама дрва гонити, биће крив за шумски преступак.

Исти тако биће криви за шумски преступак они овлаштеници:

- а) који гоне недозначено и шумски чекићем необиљежено гориво дрво из оних шума, за које управа земље, да не би настала оскудица одреди, да овлаштеници несмију дрва на пазар гонити, док нијесу дозначена и шумским чекићем обиљежена;
- б) који гоне на пазар дрва за огријев из оних шума, из којих је због оскудице дрвета у дотичном крају или због узгоја шуме (која је истрошена) управа забранила дрво на пазар гонити.

§ 9.

Тко тргује дрвима за огријев, која је купио од овлаштеника, ма да је знао, да су добивена по праву послужја и донесена на пазар, а да није плаћена такса, биће крив за шумски преступак.

§ 10.

Према олакотним и отеготним околностима, које буду по сриједи, казниће се за преступке, што су побројани у §§ 7. 8. и 9. овога закона, или укором или глобом од 1—20 К или затвором од 1—7 дана.

§ 11.

Ко у шуми, у којој му не припада право наше, намјерно угони стоку, или својом немарношћу скриви, да му његова или његовој бризи повјерена стока зађе у шуму, биће крив за шумски преступак и казниће се глобом од 1—10 К или затвором од 1—3 дана, а уз отеготне околности (пети раставак § 1. овог закона) глобом од 1—15 К или затвором од 1—5 дана.

Ако се докаже, да се је стока само у шуми могла склонити од неке опасности (као од мећаве, олује, леда и т. д.) не ће се то угоњење казнити.

§ 12.

Ко стоку одређене врсте угони у такви дио шуме, који је нарочито забрањен за ту врсту, или ко у опће намјерно угони стоку у загајену или заштићену шуму, или својом немарношћу скриви, да

стока у опће или стока одређене врсте зађе у такову шуму, биће без обзира на то, дали му припада или не припада право послужја, крив за шумски преступак и казниће се глобом од 1—20 К или затвором од 1—7 дана, а уз отеготне околности (пети раставак § 1. овога закона) глобом од 1—30 К или затвором од 1—7 дана.

Одредба другог раставка § 11. овога закона примјењиваће се и на то.

§ 13.

У колико се неће посебним законом што друго одредити, треба у просуђивању питања, да ли коме у некој шуми припада или не припада право паше и дрварења сматрати одлучним:

- а) за шуме ерарне да ли је становништво дотичног мјеста и до сада уживало то право у тој шуми, и ако није та шума у границама дотићне општине.
- б) за шуме неког приватног лица, неке општине, вакуфа или корпорације вриједи оно што је казано у раставку претпошљедњем § 3. овог закона.

§ 14.

Ако се који подузетник шумског рада или његов заступник хотимице

огријешу о уговор између њега и власника шуме, те сијече дрво, које му није назначио власник шуме или његов заступник, а исто тако, ако који подузетник шумског рада или његов заступник својом немарношћу скриви, те његови радници сијеку или израђују дрво, које није означено према одредбама уговора, биће крив за шумски преступак и казниће се глобом, која одговара двострукој вриједности неовлаштено посјеченог дрвета и то без обзира на приватноправне посљедице предвиђене у уговору.

§ 15.

Ко кривицом својом нешто учини или пропусти, што § 61. забрањује или прописује, биће крив за шумски преступак и казниће се, ако није настао пожар шуме, глобом од 1—20 К или затвором од 1—3 дана.

Ако је пак настао пожар шуме, онда ће се кривац казнити глобом од 20—250 круна или затвором од 7 дана до 2 мјесеца и то ако на почињеном дјелу нема обиљежја злочина.

§ 16.

У §§ 3., 4., 6., 8., 11. и 12. овога закона побројане шумске преступке скри-

виће и онај, ко је дао налог за дјело или најмио кога, да то дјело учини.

§ 17.

Кажњивост шумских преступака престаје застаром, ако по свршеном дјелу прођу 4 мјесеца, а власт ту застару није прекинула, пошто није наредила, да се кривац позове.

Сваки позив који се уручи достављачу, прекида застару, ма и не био достављен.

§ 18.

Ако кривац умре, неима ни заметања ни настављања поступка а ни кажњавања (§ 58.).

II. ОДСЈЕК.

Одредбе о накнади шумске штете.

§ 19.

Ко буде крив за који од шумских преступака, што су побројани у §§ 1. до 12., 15. и 16. овога закона, дужан је, да по овим одредбама потпуно накнади штету, коју је проузрочио својим дјелом или пропуштањем.

Накнадити штету дужан је кривац и у случају пошљедњег раставка § 6., а

власник стоке и у случајима другог раставка § 11. и другог раставка § 12. овога закона.

За штету насталу ушљед пожара, који је проузроковало пастирче испод 14 година својом кривицом, одговара онај, у чијој се служби пастирче тада налазило.

§ 20.

У случајевима недопуштене сјече и узимања дрвета, § 1. и први раставак слова а) и претпошљедни раставак § 3. овога закона, плаћаће се накнада штете вазда по одређеној тарифи, и то по ономе разреду, у који по својој вриједности спада дотични дио шуме, гдје је учињен преступак. Накнада мора да одговара фактичном сортименту, каквоћи и вриједности дрвета.

За стабла, стабљике, изданке и младице, ако је све то кадро да расте, рачунаће се у име накнаде за 20% више, и то ако их се из шумског склопа извади толико, да настане више од једне прогалине, т. ј. да се шума на више мјеста знатно разриједи.

За 50% рачунаће се више у име накнаде штете:

- а) за дрвета, која је шумско особље одредило за сјемењаке на некој сјечини, ако се зато, што се посијеку, неће постићи жељена сврха, да наиме на том мјесту шума сама никне;
- б) за стабла и изданачке стабљике, што се оставе, да се шума поправи и одржи;
- в) за стабла, стабљике, изданке и младце у загајеним шумама, ако је све то кадро да расте.

§ 21.

У случају недопуштеног узимања дрвета с пањева и жила или брста (§§ 4. до 6. овога закона) рачунаће се по 10 х једно бреме, т. ј. колико одрасло чељаде средње снаге без напора може да однесе.

Ако се ти производи извуку на товару или на колима, оцијениће им се количина према бремену, и то тако, да ће се коњски товар узети за два, а сеоска кола за пет бремена.

Но у случају недопуштеног ископавања пањева и жила, било у кршу било у којој другој рђавој постојбини за шуму, рачунаће се бреме по 20—30 хелера.

У случају недопуштеног узимања брста рачунаће се бреме по 15 хелера, и

то ако се с горње половине стабла накреше четина са старих дрвета или набере брст с храстова; а ако се то у опће учини у младој црногорици или храстику или у брањевинама, или ако се при том преврши дрво, онда ће се бреме рачунати по 20—30 хелера.

Кад се присвоји други који шумски производ (§ 2. и § 3., први раставак слово б) и претпошљедни раставак овог закона) рачунаће се штета по тарифи, која је на снази.

§ 22.

За штећење шумског рашћа засијецањем, насијецањем итд., које се спомиње у §§ 4.—6. овога закона рачунаће се у име накнаде једна десетина до три десетине вриједности цијелога рашћа.

Ако се шумско рашће оштети подбјељивањем или гуљењем или откидањем коре или ватром, захтијеваће се за накнаду цијела његова тарифална вриједност, која се изнађе по § 20. овога закона.

§ 23.

Ако се присвојени шумски производи у ком било облику врате власнику шуме или ако он којим било начином употреби оштећено дрвеће, смјеће он само то-

лико накнаде захтијевати, за колико установљена штета премашује вриједност враћеног производа.

§ 24.

У случају шумског преступка споменутог у § 7. и § 8., слово а) и б) овога закона, биће овлаштеникова дужност, да плати цијелу шумску таксу за дрво, које је продао или га није употријебио за ону сврху, за коју га је добио.

При том ће се она количина дрвета сматрати, да је продана или да није употријебљена за ону сврху, за коју је добивена, ако овлаштеник не може увјерити власт, да је то дрво употријебио на свом господарству.

§ 25.

У случајевима § 11. и § 12. овога закона важе за одређивање количине штете ова начела:

Ако се нечија стока нађе у забрањеној шуми или у шуми, у којој њеном власнику не припада право паше, платиће он по 25 хелера за једног коња, мазгу или магарца, ако су барем напола одрасли, а по 10 хелера ако нијесу одрасли; надаље по 15 хелера за свако говече, које је барем напола одрасло, а по 10 хе-

лера ако није одрасло; затим по 25 хелера за сваку козу без разлике, 10 хелера за свиње и по 5 хелера за овце.

Ако се стока нађе у загајеном младом самонику или у вјештачком саду, раћунаће се двострука накнада.

§ 26.

За сваки квадратни метар вјештачки пошумљена земљишта, гдје се је догодило какво штетење или самовласно присвајање младог шумског рашћа (§§ 1., 3.—6. и 15. овога закона), рачунаће се и наплаћивати по 25 хелера накнаде, ако се ради о нормалном пошумљивању на сјечини, а по 5 хелера ако се ради о пошумљивању голих или само шикаром обраслих каменитих површина. При том ће се разломци квадратног метра узимати за цијели метар.

Ако се пожаром уништи самоникли подмладак, може се за сваки квадратни метар рачунати по 25 хелера накнаде.

Но ако се ефективна штета може установити по броју, врсти и доби уништеног рашћа, које је одгајано или само никло, нека се, што у том правцу треба, назначи у пријави.

III. ОДСЈЕК.

Заметање поступка.

§ 27.

Управне су власти надлежне за прогоњење шумских преступака (§§ 1.—16. овога закона).

Дужност је шумског особља, а и оружника и финансијске страже, да поступају кад ухвате кривца на дјелу. То је дужност шумског особља и онда, кад се који од преступака, што су споменути у §§ 1., 4., 5., 6. и 15. овога закона, учини у шуми неког приватног лица, неке општине, вакуфа или корпорације.

Оруђе (сјекира, тестера), којим је извршено дјело, ваља одузети преступнику и предати котарском уреду заједно с пријавом о преступку.

Ако се може, нека се одмах и штета на прикладан начин установи и у пријави назначи.

§ 28.

Не само на пријаву оштећеникову или којег јавног шумског органа или органа за опћу сигурност приметнуће се поступак, него и онда, кад власт, како било, дозна за шумски преступак.

Но преступци, што су описани у §§ 11. и 12. овога закона, прогониће се само на оштећеников предлог, ако није по сриједи ерарна шума.

Ако се који од преступака, споменутих у §§ 2., 3., 4., 6. и 7., учини у шуми неког приватног лица, неке општине, вакуфа или корпорације, а оштећеник или његов законити заступник још прије пресуде изјави, да одступа од прогона, онда се прогон обуставља.

§ 29.

Котарски је уред властан, да и ону шумску штету, коју му пријаве шумски органи, установи преко других непристраних стручњака, чланова општинског заступства или других таквих лица.

Ко буде оштећен којим шумским преступком, даће власти све, што треба података и доказа, да се засвједочи штета.

§ 30.

Ако у ерарној шуми, и то у загајеној или заштићеној шуми или у којем нарочито забрањеном дијелу шуме чувари затеку чију стоку, заплијениће је толико, колико држе, да ће достајати за намирење штете.

То је дужност и оружника и финансијске страже, ако им то допушта њихова остала служба.

О плијену ће се одмах обавијестити власник стоке, ако се зна ко је.

Ако се не зна ко јој је власник, треба одмах удесити, да се преко сеоских главара, како ваља, објави ствар у сусједним сеоским опћинама, а по потреби и на уредовне дане код котарског уреда или испоставе.

Заплијењена ће се стока вратити власнику, ако он осигура трошак око њена плијењења и прехранивања.

У случају да постоји опасност, да се штета неможе накнадити, вратиће се заплијењена стока власнику само онда, ако примјерно осигура накнаду штете.

§ 31.

Ако се до 30 дана иза плијењења не изнађе власник стоке, продаће је власт и накнадиће одатле установљену шумску штету.

Ако се власник стоке не јави за годину дана по продаји, евентуални вишак предаће се у корист фонда котарског вијећа. Ако се сазна за власника у горе наведеном року, даће му се тај вишак, и то пошто се од тог вишка наплати глоба.

§ 32.

Ако се козе затеку у неприступачној шуми, која је забрањена за козе, па се не могу ухватити, допуштено је у том случају убити из пушке једну козу.

Ако се буде могло, продаће се убијена коза, а што се за њу добије, употријебиће се за намирење установљене штете.

С евентуалним ће се вишком поступати по одредби другог раставка § 31. овога закона.

§ 33.

Ако се нечија стока затече у шуми неког приватног лица, неке опћине, вакуфа или корпорације, у којој власник стоке нема права служности паше, смије власник шуме или његов заступник или заступников замјеник (шумско особље) да је заплијени толико, колико је треба према штети (§ 30., први раставак овога закона), но нека то намах пријави опћинском старјешини, који ће без оклијевања наредити, да двојица непристраних људи установе штету и да се случај објави, ако то евентуално треба.

Ако се зна, ко је власник стоке, и исти се пријави, то му се по установљењу штете стока враћа под условима наведе-

ним у претпошљедњем раставку § 30. овога закона.

Ако странке нијесу задовољне са проценом штете, онда се могу обратити ради нове процјене на котарски уред, али се у том случају мора стока одмах по обављеној првој процјени штете вратити власнику.

Ако се власник стоке нејави до 30 дана, поступаће котарски уред, пошто се установи штета, по пропису § 31. овога закона и намириће власнику шуме устављену штету од онога, што добије за стоку.

IV. ОДСЈЕК.

Поступак у суђењу, пресуда и правни лијекови.

§ 34.

У поступку са шумским преступцима надлежне су за расправљање и пресуђивање политичке власти, и то у I. инстанцији котарски уред, у чијем је подручју учињен преступак, а у II. инстанцији земаљска влада.

У I. инстанцији суди управник котара или политички концептни чиновник котарског уреда, ког управник на то од-

реди, и то у друштву с четворицом присједника из народа, од којих су двојица тежаци, а двојица посједници.

Предсједник је политички концептни чиновник. У том га својству не смије да замијени чиновник друге које категорије, а нарочито не који шумски или писарнички чиновник.

§ 35.

У сваком ће котару његово котарско вијеће изабрати свега стотину присједника (50 тежака и 50 посједника).

Избор се врши сваке године за другу годину у пошљедњем засједању котарског вијећа.

За ту ће сврху котарски уред предложити котарском вијећу списак лица, која се могу бирати између тежака и посједника настањених у котару. У том ће се списку назначити њихово име, презиме и боравиште. У њему ће бити и рубрика за гласове, што их је ко добио.

Изабран је ко добије већину гласова.

§ 36.

Нијесу способна, да се бирају за присједнике:

1. лица, која су по прописима кривичног закона осуђена за какво зло-

чинство или преступак, учињен из грам-
зљивости;

2. лица, која су у истрази на кри-
вичном суду;

3. лица, за која је суд наредио, да
буду ограничена у располагању својим
имањем.

§ 37.

За присједнике нека се не бирају:

1. лица, која још нијесу навршила
24. годину живота;

2. лица, која због душевних или тје-
лесних мана нијесу способна за то звање;

3. лица, за која се зна, да су слабога
стања (фукара) или да су им имовински
одношаји поремећени;

4. слуге;

5. надриписари;

6. лица, која су у служби земаљске
управе, и адвокати;

7. учитељи и духовна лица признатих
вјерских заједница;

8. лица ц. и кр. војске и ратне мор-
нарице у активној служби.

§ 38.

О рекламацијама изабраних или дру-
гих лица одлучује котарски уред.

Ако се код којег присједника преко
године штогод догоди, што би, да се је

прије догодило или знало, сметало, да се
он упише у изборни списак, онда улази
у списак изабраних лица онај, који иза
њег имаће највише гласова.

§ 39.

На вршење свога звања позивљу се
присједници по становитом турнусу, што
га одређује котарски предстојник.

На сваку ће се расправу позвати по
четири присједника, и то двојица тежака
и двојица посједника.

Ако који позвани присједник не може
да дође, призваће се на мјесто њега други
који присједник истогa сталежа из сре-
дишта уредовања или из најближе околине.

§ 40.

Звање је присједника у шумским
казненим стварима почасно звање и врши
се без права на какву награду.

Позваногa присједника, који не дође
на расправни дан, а не засвједочи, да га
је нешто спријечило, што се није дало
уклонити, или се задоцни преко пола
сата или се без предсједникове дозволе
удаљи од расправљања прије него што
се доврши, моћи ће предсједник казнити
глобом од 2—50 К.

На ту пресуду може осуђеник до осам дана, од дана кад му се достави, у котарском уреду ставити свој приговор и, засвједочивши своје оправдане разлоге, замолити, да се казна или укине или ублажи.

Ако котарски уред држи, да тој молби не треба удовољити или да јој ваља тек донеке удовољити, предложиће је окружној области на рјешење.

Против рјешења окружне области нема даљег правног лијека.

§ 41.

Расправа је на котарском уреду усмена и јавна. Окривљенику треба позив уручити у властите руке.

На окривљениково оглушење смјеће се само онда изрећи пресуда, ако је изостао, ма да му је на вријеме достављен позив, и ако се није довољно оправдао, те ако је дотична казнена ствар посве јасна, што се тиче кривице, а не може бити заблуде ни што се тиче окривљеникове истовјетности.

§ 42.

Прије, него што се започне расправа, упитаће предсједник присједнике, има ли у којег какав разлог, који га искључује.

Присједник је искључен, ако је он сам оштећен дотичним шумским преступком или ако је с окривљеним или оштећеним лицем у брачној свези, у сродству или својти по правој лози, или ако му је то лице братово или сестрино дијете или још ближи род или пако својта у истоме кољену или ако је с њиме у свези поочима или помајке и посинка или поћерке или хранитеља и храњеника или старатеља и штићеника.

§ 43.

Странци припада право да одбије којег присједника, ако има довољних разлога, да се сумња о његовој непристраниности.

О такој молби одлучује предсједник, пошто саслуша одбијеног присједника.

Против његова рјешења нема правног лијека.

§ 44.

Сваки ће се присједник, кад првипут дође на расправу о шумским казним стварима, завјерити предсједнику, да ће вјерно и несебично вршити повјерено му присједничко звање, да ће позорно пратити расправу, да ће савјесно истраживати догађај и доказе и да ће, не гледа-

јућ на пријатељство или непријатељство или на вјеру странака и без обзира на то, да ли је шумски преступак учињен у шуми којом управља земља, или у шуми неког приватног лица, вакуфа, општине или корпорације, гласати само за оно, што расправа покаже.

Ако је присједник већ отприје завјерен, довољно је опоменути га на то у почетку расправâ, кад год буде вршио своје звање.

Котарски ће предстојник водити тачан попис присједника, који су завјерени.

§ 45.

Предсједник управља расправом.

Присједницима је допуштено, да окривљенике, свједоке, вјештаке и оштећенике питају како је то потребно, да се објасни ствар. За то им даје предсједник ријеч.

О расправи се води записник, у који се укратко уписује, што је главно.

§ 46.

Прије пресуде мора бити вијећање и гласање. Предсједник ће прије вијећања опоменути присједнике на њихову дужност.

По том пресуђују присједници заједно с предсједником окривљениково дјело, да ли је окривљеник починио дјело, које му са у гријех уписује и у колико је за то крив.

Присједници гласају по реду, како су пописани у списку. Предсједник гласа пошљедни.

Закључак се ствара апсолутном, већином гласова. Тај закључак и мнијење присједника и предсједника уписује се у записник о расправи.

§ 47.

Ако се закључи, да је окривљеник учинио дјело, које му се уписује у гријех и да је крив, онда предсједник квалификује његов чин по одредбама овога закона и одређује му казне саслушавши присједнике, који у питању казне имају савјетујући глас.

§ 48.

Казна се може одмјерити и испод најмање мјере, ако су по сриједи особите олакотне околности. (§§ 83. и 84. каз. закона).

§ 49.

Кад се окривљенику одреди глоба, треба у казненој пресуди изрећи, колики

ће му бити затвор намјесто пресуђене глобе, ако се глоба не буде могла наплатити. При том нека се за поједине дане затвора раћуна по К 1 до К 5.

§ 50.

Ко буде којим шумским преступком (§§ 1.—12., 15. и 16. овога закона) оштећен у свом шумском власништву, моћи ће накнаду своје штете затражити само у поступку, што га прописује овај закон, и то до три године од часа, кад је извршено дјело. Редовни се суд искључује.

Ако се пресуди, да је неко скривио који шумски преступак, или ако се догоди који од случајева, предвиђених у § 19., другом и трећем раставку, овога закона, пресудиће предсједник накнаду штете а и евентуалне трошкове поступка. Ако је било казненог поступка и ако је изрећена казнена пресуда, саслушаће се присједници о количини накнаде за штету.

Ако се не може више да замеће или проведе казнени поступак (§§ 17. и 18. овога закона), или ако се из личних разлога (малољетство душевна болест) не смије за шумски преступак да прогони, ко га је учинио, одлучиће котарски уред по прописима §§ 19—26. и 51. овога закона о захтјеву накнаде за штету.

Прописи овога Параграфа не важе за преступак назначен у § 14. овога закона, а не важе ни за случај, ако на дјелу кривца има обиљежја злочинства.

§ 51.

Ало се окривљенику докаже, да је уклонио, оштетио, преиначио или неразговјетним учинио који биљег, што је постављен у шуми за знак, да је шума загајена, заштићена, или омеђена, или коју ограду (§ 4., 5. и 6. овога закона), изрећи ће се у пресуди, да је дужан уредити биљег или ограду, каква је била.

За то му треба у пресуди одредити прикладан рок.

Но ако се предвиђа, да он не ће бити кадар, да уреди биљеге или ограду, може се у осуди изрећи, да ће се то извршити на његов трошак.

То је рјешење дио пресуде о накнади штете.

§ 52.

На редовни се суд не смије оштећеник никада упутити, па ни онда, кад окривљеник не буде крив за шумски преступак.

§ 53.

Пресуда се I. инстанције саопћује окривљенику одмах усмено. Уједно га ваља поучити о његову праву на призив.

Отправак пресуде се доставља ако окривљених нарочито то заштите или ако није присуствовао проглашењу пресуде.

§ 54.

Против казнене пресуде допушта се призив на земаљску владу, док не прође 14 дана од њеног проглашења. У случају § 53., 2. раставка, започиње тај рок од дана, кад се достави отправак пресуде.

Земаљска влада пресуђује призив без усмене расправе по чињеницама, које је утврдила I. инстанција.

§ 55.

Ономе коме је шумским преступком нанесена штета, припада против пресуде I. инстанције призив само, што се тиче накнаде за штету.

§ 56.

Призив се може усмено или писмено предати.

Доста је и то, да се призив само пријави. У том ће се слушају сматрати, да се призивом напада све, што је у пресуди неповољно за окривљеника.

Против пресуде земаљске владе нема даљег правнога лијека.

Под условима, који су предвиђени у казеном поступнику (§ 312.) може се поднијети молба за обнову поступка. Да ли се допушта обнова поступка пресуђује котарски уред заједно са присједницима. Ако се ускрати обнова поступка може се у року од двије неђеље поднијети при-
тужба на земаљску владу.

V. ОДСЈЕК.

Извршивање пресуде.

§ 57.

Казнена пресуда, изречена у поступку са шумским преступцима, и рјешење, створено по § 48., пошљедњем раставку, не могу се више извршити, чим прођу 3 године од дана, кад су стали на снагу.

Ту застару прекида све, што власт учинити, да се изврши пресуда.

§ 58.

Казнена пресуда, која је за осуђеникова живота стала на снагу, важи и по његовој смрти једино што се тиче накнаде штете.

§ 59.

Ношто пресуда стане на снагу, ваља глобу платити готовим новцем.

Но ако треба неког обзира, може се допустити, да се плати до неког рока, и то најдаље до 6 мјесеци, или пако на оброке до истог најдаљег рока.

§ 60.

Што се казним пресудама земаљском ерару пресуди накнада за штете, наплаћиваће уреда ради она власт, која је судила у I. инстанцији.

Ако је осуђеник веома сиромашан, може земаљска влада на приједлог ко-тарског уреда допустити, да се накнада штете почињене у ерарној шуми смањи до половине, а у особитим случајевима и до тречине пресуђане штете.

§ 61.

Окривљеник се може присилити глобом или затвором, да изврши што му је наложено према §-у 51 овог закона.

Из тог разлога одређене глобе или затвор несмије премашити у свему 50 круна или 14 дана.

Власти је и то слободно, да оно, на што је осуђен окривљеник, даде извршити на његов трошак и наплатити административном ексекуцијом.

§ 62.

Пошто се правно ваљано доврши казнени поступак, вратиће се окривљенику оруђе, које му је одузето, кад је учинио шумски преступак.

Ако не треба оруђа, да се што до-каже, треба му га и прије вратити.

VI. ОДСЈЕК.

Нарочите одредбе за заштиту шумскога власништва.

§ 63.

Особита пажња треба, кад се у шуми или крај ње наложи ватра или употребују ствари, које се лако запаљују.

Ако се занемари та пажња или се друго што скриви, те се догоди пожар шуме, накнадиће кривац штету.

Ко у шуми или крај ње наиђе на напуштену а непотрњену ватру, дужан је, да је потрне, колико може. Ко опази, да шума гори, дужан је, да то саопшти људима у првој кући, крај које га нанесе пут. Они су пак дужни, да то одмах пријаве најближем мјесном старјешини (евентуално најближем ерарском шумском органу, оружницима или финансијској стражи).

§ 64.

Котарски уреди, мјесне старјешине, ерарско шумско особље, оружници и финансијски стражари смију да дигну сва оближња мјеста, да се погаси пожар шуме. Људи, што се тако сазову, морају одмах да похитају пожару, понијевши собом, што треба за гашење, као будаке, мотике, лопате, сјекире, каблове и т. д., и да ту помажу.

Дужност је мјесних старјешина, шумских органа, оружника и финансијских стражара, да буду уз њих.

Ако котарски предстојник не нареди што друго, управљаће гашењем пожара најстарији шумски орган, који се ту деси; а ако га нема, онда ће управљати опћински, оружнички или финансијски органи.

§ 65.

Који мјесни старјешина пропусти, да по пропису § 64. овога закона сазове народ на гашење шумскога пожара, казниче се глобом од 10 до 50 К или затвором од 2 до 8 дана, а ко се без правог разлога не одазове позиву мјесних старјешина, оружника или шумских органа, казниће се глобом од 2 К до 10 К или затвором од 1 до 3 дана.

VII. ОДСЈЕК.

Завршне одредбе.

§ 66.

У шумском казненем поступку не плаћају се билези.

§ 67.

Од глоба овим законом одређених иде 50% у опћу закладу глоба а 50% у корист фонда котарског вијећа дотичног котара.

§ 68.

Овај закон стаје за три мјесеца по проглашењу на снагу и укида све наредбе и отписе, што су му противни, а тичу се поступања са шумским преступцима, нарочито пако наредбу од 14. марта 1883., Зб. зак. бр. 40., и од 16. јула 1901. Гл. зак. бр. 62., а тако и одребе § 18., сл. А, 2. т., раст., и § 20. наредбе од 5. децембра 1890., Гл. зак. бр. 2 год. 1891., а и §§ 21. и 23., колико се та два параграфа тичу дјела (преступања), споменутих у § 20. те наредбе. Иначе овај закон не дира у њене одредбе, нарочито што се тиче поступка.

§ 69.

Чим се прогласи овај закон, припремиће се и извршити по његову § 35. избор присједника за прву годину.

§ 70.

На шумске казнене ствари, које су већ у поступку, примјењиваће се овај закон само ако до дана, кад он стане на снагу, још не буде у I. инстанцији изречена пресуда.

§ 71.

Овлашћује се земаљска влада, да справљање и пресуђивање шумских казних ствари у I. инстанцији повјери појединим котарским експозитурама.

У том ће се случају присједници бирати између становништва дотичне експозитуре.

ZAKON O ZAŠTITI

ŠUMSKOG VLASNIŠTVA.

S privolom sabora Bosne i Hercegovine naregujem:

I. ODSJEK.

Šumski prestupci i kazne za njih.

Ko u šumi, u kojoj nema prava poslužja, bilo da je to erarna šuma, bilo da je to šuma privatnog lica, ili neke općine, vakufa ili korporacije, bez dopuštenja vladnika šume ili njegova zastupnika na svoju korist uzme koje neoboreno drvo ili pako drvo, što je već oboreno, ali još nije izragjeno za prodaju ili trošenje, biće kriv za šumski prestupak, ake vrijednost prisvojenog drveta ne premašuje 100 K i ako njegovo djelo po §§ 253. sl b) 254. sl. f). i 257. kaz. zak. nema kvalifikacije zločinstva i kazniće se globom od 1—14 dana.

Ako ko ponovi isto djelo ili ošteti više vlasnika ili djelo vrši s kim u društvu, biće za kvalifikaciju čina odlučna cjelokupna vrijednost prisvojenih stvari.

U granicama naprijed istaknutog kaznenog pravila kazniće se i pokušaj takvog šumskog prestupka. Kažnjiv je pokušaj po srijedi, kad ko učini nešto, što bi moralo dovesti do izvršenja čina, ali nije dovelo, pošto se je umješala neka tugja zaprijeke.

Kazniće se ne samo onaj koji učini samo djelo, nego i svako, ko ga zametne ili namjerno uzroči zapovješću, savjetom, poukom ili pohvalom; nadalje ko činiocu bude na ruci namjernim pribavljanjem sredstava ili uklanjanjem smetnja ili mu inače kako bilo pomaže i izvršenje djela osigurava; zatim ko se s činiocem samo unaprijed dogovori, koliko će mu pomoći po svršenom djelu ili koliko će mu pristati od dobiti, i konačno ko uzme ili proda koji šumski proizvod, ma da znade, da je nezakonito prisvojen.

Ako je krivac već više puta bio kažnjen za koji od šumskih prestupaka, naznačenih u ovom paragrafu ili ako krivac učini prestupak bilo u kršu bilo u drugoj hrgjavoju postojbini za šumu ili uz druge

po šumu osobito štetne okolnosti, može se globa povećati do 100 K ili zatvor produljiti do 21 dan.

Ako je pak krivac već više puta bio kažnjen za prestupak učinjen u kršu ili u drugoj hrgjavoju postojbini za šumu ili uz druge po šumu osobito štetne okolnosti, može se globa povećati i do 200 K ili zatvor produljiti do 60 dana.

§ 2.

Ko u šumi, u kojoj nema prava poslužja, bilo da tom šumom upravlja zemlja, bilo da je ta šuma privatnog lica ili neke općine, vakufa ili korporacije, prisvoji bez dopuštenja vlasnika šume ili njegova zastupnika druge koje u prvom rastavu § 1. nespomenute šumske proizvode, kao što su: žir, šiška, kesten, orah, rujevina, kora šumskog drveta, zemlja, pijesak, kamen, suho lišće, košenu travu, a i sve ostale šumske proizvode, koji se po mjesnom običaju ne smiju uzimati, biće kriv za šumski prestupak i kazniće se globom od 1 K do 10 K ili zatvorom od jedan do tridana, ako su po srijedi uslovi istaknuti u prvom rastavku § 1. ovog zakona.

Uz okolnosti, navedene u petom rastavku § 1. ovoga zakona, može se globa

povećati i do 25 K ili zatvor produljiti i do 7 dana; a uz okolnosti spomenute u posljednjem rasavku § 1. ovog zakona možemo se globa povećati do 60 K ili zatvor produljiti do 21 dan.

Na taj će se šumski prestupak primjenjivati drugi i četvrti rastavak § 1. ovoga zakona.

§ 3.

Ko u erarnoj šumi, u kojoj ima pravo poslužja, (§ 13)

a) siječe, izragjuje ili kupi drvo, koje mu nije kotarski ured preko svoga šumskog osoblja izdao ni šumskim čekićem obilježio. niti mu je inače označeno ni doznačeno; ili kupi drva za ogrijev makar i od ležakinje bez dozvole šumskog osoblja, gdje se zbog oskudice drveta ustanovi, da za kupljene ležakinje posebna dozvola treba; ili

b) druge šumske proizvode uzima ili odnosi mimo uslove, koji su, što se tiče vremena i mjesta, odregjeni za to:

biće kriv za šumski prestupak, ako se dokaže, da je gore navedene prestupke učinio bez krajnje nužde ili da nije htio prema postojećim propisima drvo zatražiti, a kazniće se

za krivicu pod a) globom od K 1 do 20 K ili zatvorom od 1 do 7 dana; a za krivicu pod b) globom od 1 do 10 K ili zatvorom od 1 do 3 dana.

Globom od 1—20 K ili zatvorom od 1—7 dana kazniće se onaj, ko u šumi nekog privatnog lica, neke općine, vakufa ili korporacije, u kojoj ima pravo poslužja, siječe drvo ili uzima druge šumske proizvode i to, ako se tim hotimično ogriješi o običajno pravo, postojeći ugovor, pravomoćno riješenje, koje je u tom predmetu doneseno, ili postojeći zakon.

Ako učini krivac prestupak bilo u kršu bilo u drugoj hrgjavoju postojbini za šumu ili uz druge po šumu osobito štetne okolnosti može se globa povećati do 50 K ili zatvor produljiti do 14 dana.

§ 4.

Ko u šumi, imao ili nema poslužja u njoj, zlobno ili obijesno (u smislu kaznenog zakona)

a) iskopava i sijeca ili izvlači panjeve i žile svakojakog šumskog drvija i grmlja, ili takome šumskom rašću, (stablama, stablikama, izdancima i mladicama) nanosi štetu, što ga zasiječe, nasiječe ili zarezje, što mu

oguli ili otkine koru ili ga naokolo podbijeli ili na drugi koji način ošteti; što mu otkopa žile, otkine, odreže ili odsiječe vrhove i grane ili mu trga lišće

- b) ukloni, ošteti, preinači ili na koji bilo način nerazgovjetnim učini koji biljeg, što je postavljen u šumi za znak, da je šuma zagajena, zaštićena i omeđjena ili pako koju ogradu ili šumski znak ili nadalje koji broj ili koju drugu naznaku na oborenom ili neoborenom drvetu; biće kriv za šumski prestupak, ako time neposredno nanesena šteta ne premašuje sto kruna i ako njegovo djelo ni po § 161. slovo b) i c) ni po § 165. k. z. nema kvalifikacije zločina i kazniće se za prestupke navedene pod slovom a) po odredbama prvog i petog rastavka § 1. ovoga zakona, a za prestupke navedene pod slovom b) globom od 1—20 K ili zatvorom od 1—7 dana.

Drugi će se rastavak § 1. ovoga zakona primjenjivati i na te šumske prestupke.

§ 5.

Ko u šumi, u kojoj nema prava poslužja, s namjerom kragje (§ 1. ovoga zakona) učini što god od onoga, što je pobrojano pod slovom a) u § 4. ovoga zakona, biće kriv za šumski prestupak i kazniće se po odredbama prvoga i petoga rastavka § 1. ovoga zakona.

Drugi i četvrti rastavak § 1. ovoga zakona, primjenjivaće se i na te šumske prestupke.

§ 6.

Ko u šumi, u kojoj nema prava poslužja, počini štogod od onoga, što je pobrojano u § 4. ovoga zakona, ako i nema u njegovome djelu obilježja zlobne ili obijesne oštete ili kragje (§§ 4. i 5.) kazniće se za šumski prestupak globom od 1—20 K ili zatvorom od 1—7 dana, a uz okolnosti, navedene u petom rastavku § 1. ovoga zakona, globom od 1—50 K ili zatvorom od 1—14 dana.

Ko u šumi, u kojoj ima pravo poslužja (§ 13):

- a) iskopava, isijeca ili izvlači panjeve i žile svakojakog šumskog drvlja i grmlja, ili takome šumskom rašču (stablina, stabljikama, izdancima i mladica) nanosi štetu, što ga za-

siječe, nasiječe ili zareže, što mu oguli ili otkine koru, ili ga naokolo podbijeli ili mu otkopa žile, ili

- b) počini od dijela navedenih pod slovom b) § 4. ovoga zakona, kriv će biti za šumski prestupak, i ako na počinjenom djelu nema obilježja zlobne ili obijesne štete (§ 4. ovoga zakona), kazniće se globom od 1—20 K ili zatvorom od 1—7 dana, a uz okolnosti navedene u petom rastavku § 1. ovoga zakona globom od 1—50 K ili zatvorom od 1—14 dana.

Isto tako kazniće se globom od 1—20 K ili zatvorom od 1—7 dana i onaj, ko u šumi, u kojoj ima pravo poslužja, krešujući šumsko drvlje (stabla ili stabljike) otkine, odreže ili odsiječe im vrhove i grane ili im trga lišće tako, da je kresanjem drvo toliko ošteti, da je omeo razvoj i porast drveta, i to kad se dokaže, da je te prestupke učinio bez krajnje nužde, ili da nije htio prema postojećim propisima drvo za kresanje zatražiti. Uz otežavajuće okolnosti (peti rastavak § 1. ovoga zakona) i za krešu kazniće se prestupnik globom od 1—50 K ili zatvorom od 1—14 dana.

Ne će se kazniti, koga je usput u šumi ili blizu nje zadesila taka nezgoda, da je

šumi morao nanijeti koju od šteta, što su pobrojane u § 4. ovoga zakona.

§ 7.

Ako ovlaštenik proda ili za drugu, a ne za svoju domaću potrebu upotrijebi drvo, što je za gragju ili drugu izradu po pravu poslužja dobio iz šume, biće kriv za šumski prestupak.

Isti će prestupak počiniti, ko od njega kupi takovo drvo, ma da znade, da ga je on za naznačenu svrhu dobio po svome pravu.

§ 8.

Ako ovlaštenik drva za ogrijev dobivena po svom pravu iz erarne šume, doveze na kolima ili saonama, gdje dosada nije bilo običaja na kolima ili saonama drva goniti, biće kriv za šumski prestupak.

Isto tako biće krivi za šumski prestupak oni ovlaštenici:

- a) koji gone nedoznačeno i šumskim čekićem neobilježeno gorivo drvo iz onih šuma, za koje uprava zemlje, da nebi nastala oskudica odredi, da ovlaštenici ne smiju drva na pazar goniti, dok nijesu doznačena i šumskim čekićem obilježena;

- b) koji gone na pazar drva za ogrijev iz onih šuma, iz kojih je zbog oskudice drveta u dotičnom kraju ili zbog uzgoja šume (koja je istrošena) uprava zabranila drvo na pazar goniti.

§ 9.

Tko trguje drvima za ogrijev, koja je kupio od ovlaštenika, ma da je znao, da su dobivena po pravu poslužja i donesena na pazar, a da nije plaćena takca, biće kriv za šumski prestupak.

§ 10.

Prema olakotnim i otegotnim okolnostima, koje budu po srijedi, kazniće se za prestupke, što su pobrojani u §§ 7., 8. i 9. ovoga zakona, ili ukorom ili globom od 1—20 K ili zatvorom od 1—7 dana.

§ 11.

Ko u šumi, u kojoj mu ne pripada pravo paše, namjerno ugoni stoku, ili svojom nemarnošću skrivi, da mu njegova ili njegovoj brizi povjerena stoka zagje u šumu, biće kriv za šumski prestupak i kazniće se globom od 1—10 K ili zatvorom od 1—3 dana, a uz otegotne okolnosti (peti rastavak § 1. ovog zakona) globom od 1—15 K ili zatvorom od 1—5 dana.

Ako se dokaže, da se jo stoka samo u šumi mogla skloniti od neke opasnosti

(kao od mećave, oluje, leda i t. d.) ne će se to ugonjenje kazniti.

§ 12.

Ko stoku odregjene vrste ugoni u takvi dio šume, koji je naročito zabranjen za tu vrstu, ili ko u opće namjerno ugoni stoku u zagajenu ili zaštićenu šumu, ili svojom nemarnošću skrivi, da stoka u opće ili stoka odregjene vrste zagje u takovu šumu, biće bez obzira na to, da li mu pripada ili ne pripada pravo poslužja, kriv za šumski prestupak i kazniće se globom od 1—20 K ili zatvorom od 1—7 dana, a uz otegotne okolnosti (peti rastavak § 1. ovoga zakona) globom od 1—30 K ili zatvorom od 1—7 dana.

Odredba drugog rastavka § 11. ovoga zakona primjenjivaće se i na to.

§ 13.

U koliko se neće posebnim zakonom što drugo odrediti, treba u prosugjivanju pitanja, da li kome u nekoj šumi pripada ili ne pridada pravo paše i drvarenja smatrati odlučnim:

- a) za šume erarne da li je stanovništvo dotičnog mjesta i do sada uživalo to pravo u toj šumi, i ako nije ta šuma u granicama dotične opštine.

- b) za šume nekog privatnog lica, neke opštine, vakufa ili korporacije vrijedi ono što je kazano u pretposljednem rastavku § 3. ovoga zakona.

§ 14.

Ako se koji poduzetnik šumskog rada ili njegov zastupnik hotimice ogriješi o ugovor izmegju njega i vlasnika šume, te siječe drvo, koje mu nije naznačio vlasnik šume ili njegov zastupnik, a isto tako, ako koji poduzetnik šumskoga rada ili njegov zastupnik svojom nemarnošću skrivi, te njegovi radnici sijeku ili izragjuju drvo, koje nije doznačeuo prema odredbama ugovora, biće kriv za šumski prestupak i kazniće se globom, koja odgovara dvostrukoј vrijednosti neovlašteno posjećenog drveta i to bez obzira na privatnopravne posljedice predvigjene u ugovoru.

§ 15.

Ko krivicom svojom nešto učini ili propusti, što § 61. zabranjuje ili propisuje, biće kriv za šumski prestupak i kazniće se, ako nije nastao požar šume, globom od 1—20 K ili zatvorom od 1—3 dana.

Ako je pak nastao požar šume, onda će se krivac kazniti globom od 20—250 kruna ili zatvorom od 7 dana do 2 mje-

seca i to ako na počinjenom djelu nema obilježja zločina.

§ 16.

U §§ 3., 4., 6., 8., 11. i 12. ovoga zakona pobrojane šumske prestupke skriviće i onaj, ko je dao nalog za djelo ili najmio koga, da to djelo učini.

§ 17.

Kažnjivost šumskih prestupaka prestaje zastarom, ako po svršenom djelu progje 4 mjeseca, a vlast tu zastaru nije prekinula, pošto nije naredila, da se krivac pozove.

Svaki poziv koji se uruči dostavljaču, prekida zastaru, ma i ne bio dostavljen.

§ 18.

Ako krivac umre, neima ni zametanja ni nastavljanja postupka a ni kažnjavanja (§ 58.).

II. ODSJEK.

Odredbe o naknadni šumske štete.

§ 19.

Ko bude kriv za koji od šumskih prestupaka, što su pobrojeni u §§ 1. do 12. 15. i 16. ovoga zakona, dužan je, da po ovim odredbama potpuno naknadi štetu,

koju je prouzročio svojim djelom ili propuštanjem.

Naknaditi štetu dužan je krivac i u slučaju posljednjeg rastavka § 6., a vlasnik stoke i u slučajima drugog rastavka § 11. i drugog rastavka § 12. ovoga zakona.

Za štetu nastalu usljed požara, koji je prouzrokovalo pastirče ispod 14 godina svojom krivicom, odgovara onaj u čijoj se službu pastirče tada nalazilo.

§ 20.

U slučajevima nedopušteno sječe i uzimanje drveta § 1. i § 3., prvi rastavak slova a) i pretposljednji rastavak ovoga zakona, plaćaće se naknada štete vazda po odregjenoj tarifi, i to po onome razredu, u kojoj po svojoj vrijednosti spada dotični dio šume, gdje je učinjen prestupak. Naknada mora da odgovara faktičnom sortimentu, kakvoći i vrijednosti drveta.

Za stabla stabljike, izdanke i mladice, ako je sve to kadro da raste računae se u ime naknade za 20% više, i to ako ih se iz šumskog sklopa izvadi toliko, da nastane više od jedne progaline, t. j.

da se šuma na više mjesta znatno razrijedi.

Za 50% računae se više u ime naknade štete:

- a) za drveta, koja je šumsko osoblje odredilo za sjemenjake na nekoj sječini, ako se zato, što se posijeku, neće postići željena svrha, da naime na tom mjestu šuma sama nikne;
- b) za stabla i izdanačke stabljike, što se ostave, da se šuma popravi i održi;
- c) za stabla, stabljike, izdanke i mladice u zagajenim šumama, ako je sve to kadro da raste.

§ 21.

U slučaju nedopuštenog uzimanja drveta s panjeva i žila ili brsta (§§ 4. do 6. ovoga zakona) računae se po 10 h jedno breme t. j. koliko odraslo čeljade srednje snage bez napora može da odnese.

Ako se ti proizvodi izvuku na tovaru ili na kolima, ocijeniće im se količina prema bremenu i to tako, da će se konjski tovar uzeti za dva, a seoska kola za pet bremana.

No u slučaju nedopuštenog iskopavanja panjeva i žila, bilo u kršu bilo u kojoj drugoj rgjavoju postojbini za šumu, računae se breme po 20—30 helera.

U slučaju nedopuštenog uzimanja brstara računaće se breme po 15 helera, i to ako se s gornje polovine stabla nakreše četina sa starih drveta ili nabere brst s hrastova; a ako se to u opće učini u mladoj crnogorici ili hrastiku ili u branjevinama, ili ako se pri tom prevrši drvo, onda će se breme računati po 20—30 helera.

Kad se prisvoji drugi koji šumski proizvod (§ 2. i § 3. prvi rastavak slovo b) i pretposljednji rastavak ovoga zakona) računaće se šteta po tarifi, koja je na snazi.

§ 22.

Za štećenje šumskog rašća zasijecanjem, nasijecanjem i t. d., koje se spominje u §§ 4.—6. ovoga zakona računaće se u ime naknade jedna desetina do tri desetine vrijednosti cijeloga rašća.

Ako se šumsko rašće ošteti podbjeljivanjem ili guljenjem ili otkidanjem kore ili vatrom zahtijevaće se za naknadu cijela njegova tarifalna vrijednost, koja se iznagje po § 20. ovoga zakona.

§ 23.

Ako se prisvojeni šumski proizvodi u kom bilo obliku vrate vlasniku šume ili ako on kojim bilo načinom upotrijebi

oštećeno drveće, smjeće on samo toliko naknade zahtijevati, za koliko ustanovljena šteta premašuje vrijednost vraćenog proizvoda.

§ 24.

U slučaju šumskog prestupka spomenutog u § 7. i § 8., slovo a) i b) ovoga zakona, biće ovlaštenikova dužnost, da plati cijelu šumsku taksu za drvo, koje je prodao ili ga nije upotrebio za onu svrhu, za koju ga je dobio.

Pri tom će se ona količina drveta smatrati, da je prodana ili da nije upotrebljena za ovu svrhu, za koju je dobivena, ako ovlaštenik ne može uvjeriti vlast, da je to drvo upotrijebio na svom gospodarstvu.

§ 25.

U slučajevima § 11. i § 12. ovoga zakona važe za odregjivanje količine štete ova načela:

Ako se nečija stoka nagje u zabranjenoj šumi ili u šumi, u kojoj njenom vlasniku ne pripada pravo paše, platiće on po 26 helera za jednog konja, mazgu ili magarca, ako su barem napola odrasli, a po 10 helera ako nijesu odrasli; nadalje po 15 helera za svako goveće, koje je ba-

rem napola odraslo, a po 10 helera ako nije odraslo; zatim po 25 helera za svaku kozu bez razlike, 10 helera za svinje i po 5 helera za ovce.

Ako se stoka nagje u zagajenom mladom samoniku ili u vještačkom sadu, računaće se dvostruka naknada.

§ 26.

Za svaki kvadratni metar vještački pošumljena zemljišta, gdje se je dogodilo kakovo štećenje ili samovlasno prisvajanje mladog šumskog rašća (§§ 1., 3.—6. i 15. ovoga zakona), računaće se i naplaćivati po 25 helera naknade, ako se radi o normalnom pošumljivanju na sječini, a po 5 helera ako se radi o pošumljivanju golih ili samo šikarom obraslih kamenitih površina. Pri tom će se razlomci kvadratnog metra uzimati za cijeli metar.

Ako se požarom uništi samonikli podmladak, može se za svaki kvadratni metar računati po 25 helera naknade.

No ako se efektivna šteta može ustanoviti po broju, vrsti i dobi uništenog rašća, koje je odgajano ili samo niklo, neka se, što u tom pravcu treba, naznači u prijavi.

III. ODSJEK.

Zametanje postupka.

§ 27.

Upravne su vlasti nadležne za progonojene šumskih prestupaka (§§ 1.—16. ovoga zakona).

Dužnost je šumskog osoblja, a i oružnikâ i financijske straže, da postupaju kad uhvate krivca na djelu. To je dužnost šumskog osoblja i onda, kad se koji od prestupaka, što su spomenuti u §§ 1., 4., 5., 6. i 15. ovoga zakona, učini u šumi nekog privatnog lica, neke općine, vakufa ili korporacije.

Orugje (sjekira, testera), kojim je izvršeno djelo, valja oduzeti prestupniku i predati kotarskom uredu zajedno s prijavom o prestupku.

Ako se može, neka se odmah i šteta na prikladan način ustanovi i u prijavi naznači.

§ 28.

Ne samo na prijavu oštećenikovu ili kojega javnog šumskog organa ili organa za opću sigurnost zametnuće se postupak, nego i onda, kad vlast, kako bilo, dozna za šumski prestupak.

No prestupci, što su opisani u §§ 11. i 12. ovoga zakona. progoniće se samo na

oštećenikov predlog, ako nije po srijedi erarna šuma.

Ako se koji od prestupaka, spomenutih u §§ 2., 3., 4., 6. i 7., učini u šumi nekog privatnog lica, neke općine, vakufa ili korporacije, a oštećenik ili njegov zakoniti zastupnik još prije presude izjavi, da odstupa od progona, onda se progon obustavlja.

§ 29.

Kotarski je ured vlastan, da i onu šumsku štetu, koju mu prijave šumski organi, ustanovi preko drugih nepristranih stručnjaka, članova općinskog zastupstva ili drugih takih lica.

Ko bude oštećen kojim šumskim prestupkom, daće vlasti sve, što treba podataka i dokaza, da se zasnje doči šteta.

§ 30.

Ako u erarnoj šumi, i to u zagajenoj ili zaštićenoj šumi ili u kojem naročito zabranjenom dijelu šume čuvari zateku čiju stoku zaplijeniće je toliko, koliko drže, da će dostajati za namirenje štete.

To je dužnost i oružnikâ i financijske straže, ako im to dopušta njihova ostala služba.

O plijenu će se odmah obavijestiti vlasnik stoke, ako se zna ko je.

Ako se ne zna ko joj je vlasnik, treba odmah udesiti, da se preko seoskih glavara, kako valja, objavi stvar u susjednim seoskim općinama, a po potrebi i na uredovne dane kod kotarskog ureda ili ispostave.

Zaplijenjena će se stoka vratiti vlasniku, ako on osigura trošak oko njena plijenjenja i prehranjivanja.

U slučaju da postoji opasnost, da se šteta nemože nadoknaditi, vratiće se zaplijenjena stoka vlasniku samo onda, ako primjerno osigura naknadu štete.

§ 31.

Ako se do 30 dana iza plijenjenja ne iznagje vlasnik stoke, prodaće [je vlast i naknadiće odatle ustanovljenu šumsku štetu.

Ako se vlasnik stoke ne javi za godinu dana po prodaji, eventualni višak predaće se u korist fonda kotarskog višjeća. Ako se sazna za vlasnike u gore navedenom roku, daće mu se taj višak, i to pošto se od tog viška naplati globa.

§ 32.

Ako se koze zateku u nepristupačnoj šumi, koja je zabranjena za koze, pa se ne mogu uhvatiti, dopušteno je u tom slučaju ubiti iz puške jednu kozu.

Ako se bude moglo, prodaće se ubijena koza, a što se za nju dobije, upotrijebiće se za namirenje ustanovljene štete.

S eventualnim će se viškom postupati po odredbi drugog rastavka § 31. ovoga zakona.

§ 33.

Ako se nečija stoka zeteče u šumi nekog privatnog lica, neke općine, vakufa ili korporacije, u kojoj vlasnik stoke nema prava služnosti paše, smije vlasnik šume ili njegov zastupnik ili zastupnikov zamjenik (šumsko osoblje) da je zaplijeni toliko, koliko je treba prema šteti (§ 30., prvi rastavak ovoga zakona), no neka to namah prijavi općinskom starješini, koji će bez oklijevanja narediti, da dvojica nepristranih ljudi ustanove štetu i da se slučaj objavi, ako to eventualno treba.

Ako se zna, ko je vlasnik stoke, i isti se prijavi, to mu se po ustanovljenju štete stoka vraća pod uslovima navedenim u pretposljednem rastavku § 30. ovoga zakona.

Ako stranke nijesu zadovoljne sa procjenom štete, onda se mogu obratiti radi nove procjene na kotarski ured, ali

se u tom slučaju mora stoka odmah po obavljenoj prvoj procjeni štete vratiti vlasniku.

Ako se vlasnik ne javi do 30 dana, postupaće kotarski ured, pošto se ustanovi šteta, po propisu § 31. ovoga zakona i namiriće vlasniku šume ustanovljenu štetu od onoga, što dobije za stoku.

IV. ODSJEK.

Postupak u sugjenju presuda i pravni lijekovi.

§ 34.

U postupku sa šumskim prestupcima nadležne su za raspravljanje i presugjivanje političke vlasti, i to u I. instanciji kotarski ured u čijem je području učinjen pristupak, a u II. instanciji okružna oblast.

U I. instanciji sudi upravnik kotara ili politički konceptni činovnik kotarskog ureda, kog upravnik na to odredi, i to u društvu s četvoricom prisjednika iz naroda, od kojih su dvojica težaci, a dvojica posjednici iz kotarskih i okružnih gradova.

Predsjednik je politički konceptni činovnik. U tom ga svojstvu ne smije da zamijeni činovnik druge koje kategorije, a

naročito ne koji šumski ili pisarnički činovnik.

§ 35.

U svakom će kotaru njegovo kotarsko vijeće izabrati svega stotinu prisjednika (50 težaka i 50 posjednika).

Izbor se vrši svake godine za drugu godinu u posljednjem zasjedanju kotarskog vijeća.

Za tu će svrhu kotarski ured predložiti kotarskom vijeću spisak lica, koja se mogu birati između težaka i posjednika nastanjenih u kotaru. U tom će se spisku naznačiti njihovo ime, prezime i boravište. U njemu će biti i rubrika za glasove, što ih je ko dobio.

Izabran je ko dobije većinu glasova.

§ 36.

Nijesu sposobna, da se biraju za prisjednike:

1. lica, koja su po propisima krivičnog zakona osugjena za kakvo zločinstvo ili prestupak, učinjen iz gramzljivosti;

2. lica, koja su u istrazi na krivičnom sudu;

3. lica, za koja je sud naredio, da budu ograničena u raspolaganju svojim imanjem.

§ 37.

Za prisjednike neka se ne biraju:

1. lica, koja još nijesu navršila 24. godinu života;

2. lica, koja zbog duševnih ili tjelesnih mana nijesu sposobna za to zvanje.

3. lica, za koja se zna, da su slaboga stanja (fukara) ili da su im imovinski odnošaji poremećeni;

4. sluge;

5. nadripišari;

6. lica, koja su u službi zemaljske uprave i advokati;

7. učitelji i duhovna lica priznatih vjerskih zajednica;

8. lica c. i. kr. vojske i ratne mornarice u aktivnoj službi.

§ 38.

O reklamacijama izabranih ili drugih lica odlučuje kotarski ured.

Ako se kod kojega prisjednika preko godine štogod dogodi, što bi, da se je prije dogodilo ili znalo, smetalo, da se on upiše u izborni spisak, onda ulazi u spisak izabranih lica onaj, koji iza njega imade najviše glasova.

§ 39.

Na vršenje svoga zvanja pozivlju se prisjednici po stanovitom turnusu, što ga odregjuje kotarski predstojnik.

Na svaku će se raspravu pozvati po četiri prisjednika, i to dvojica težaka i dvojica posjednika.

Ako koji pozvani prisjednik ne može da dogje, prizvaće se na mjesto njega drugi koji prisjednik istoga staleža iz središta uredovanja ili iz najblize okoline.

§ 40.

Zvanje je prisjednika u šumskim kaznenim stvarima počasnno zvanje i vrši se bez prava na kakvu nagradu.

Pozvanoga prisjednika, koji ne dogje na raspravni dan, a ne zasnjeodoči, da ga je nešto spriječilo, što se nije dalo ukloniti, ili se zadocni preko pola sata ili se bez predsjednikove dozvole udalji od raspravljanja prije nego što se dovrši, moći će predsjednik kazniti globom od 2—50 K.

Na tu presudu može osugjeuik do osam dana, od dana kad mu se dostavi, u kotarskom uredu staviti svoj prigovor i zasnjeodočivši svoje opravdane razloge, zamoliti, da se kazna ili ukine ili ublaži.

Ako kotarski ured drži, da toj molbi ne treba udovoljiti ili da joj valja tek do-

nekle udovoljiti, predložiće je okružnoj oblasti na riješenje.

Protiv riješenja okružne oblasti nema daljega pravnog lijeka.

§ 41.

Rasprava je na kotarskom uredu usmena i javna. Okrivljeniku treba poziv uručiti u vlastite ruke.

Na okrivljenikovo oglušenje smjeće se samo onda izreći presuda, ako je izostao, ma da mu je na vrijeme dostavljen poziv, i ako se nije dovoljno opravdao, te ako je dotična kaznena stvar posve jasna što se tiče krivice, a ne može biti zablude ni što se tiče okrivljenikove istovjetnosti.

§ 42.

Prije nego što se započne rasprava upitaće predsjednik prisjednike, ima li u kojega kakav razlog, koji ga isključuje.

Prisjednik je isključen ako je on sam oštećen dotičnim šumskim prestupkom ili ako je s okrivljenim ili oštećenim licem u bračnoj svezi, u srodstvu ili svojti po pravoj lozi, ili ako mu je to lice bratovo ili sestrino dijete ili još bliži rod ili pako svojta u istome koljenu ili ako je s njime u svezi poočima ili pomajke i posinka ili poćerke ili hranitelja i hranjenika ili staratelja i štćenika.

§ 43.

Stranci pripada pravo da odbije kojeg prisjednika, ako ima dovoljnih razloga, da se sumnja o njegovoj nepristranosti.

O takoj molbi odlučuje predsjednik, pošto sasluša odbijenog prisjednika.

Protiv njegova rješenja nema pravnog lijeka.

§ 44.

Svaki će se prisjednik, kad prvi put dogje na raspravu o šumskim kaznenim stvarima, zavjeriti predsjedniku, da će vjerno i nesebično vršiti povjereno mu prisjedničko zvanje, da će pozorno pratiti raspravu, da će savjesno istraživati događaj i dokaze i da će, ne gledajući na prijateljstvo ili neprijateljstvo ili na vjeru stranaka i bez obzira na to, da li je šumski prestupak učinjen u šumi, kojom upravlja zemlja, ili u šumi nekog privatnog lica, vakufa, općine ili korporacije, glasati samo za ono, što rasprava pokaže.

Ako je prisjednik već od prije zavjeren, dovoljno je opomenuti ga na to u početku raspravâ, kad god bude vršio svoje zvanje.

Kotarski će predstojnik voditi tačan popis prisjednikâ, koji su zavjereni.

§ 45.

Predsjednik upravlja raspravom.

Prisjednicima je dopušteno, da okrivljenike, svjedoke, vještake i oštećenike pitaju kako je to potrebno, da se objasni stvar. Za to im daje predsjednik riječ.

O raspravi se vodi zapisnik, u koji se ukratko upisuje što je glavno.

§ 46.

Prije presude mora biti vijećanje i glasanje. Predsjednik će prije vijećanja opomenuti prisjednike na njihovu dužnost.

Po tom presugjuju prisjednici zajedno s predsjednikom okrivljenikovo djelo, da li je okrivljenik počinio djelo, koje mu se u grijeh upisuje, i u koliko je za to kriv.

Prisjednici glasaju po redu, kako su popisani u spisku. Predsjednik glasa posljedni.

Zaključak se stvara apsolutnom većinom glasova. Taj zaključak i mnijenje prisjednika i predsjednika upisuje se u zapisnik o raspravi.

§ 47.

Ako se zaključi, da je okrivljenik učinio djelo, koje mu se upisuje u grijeh i da je kriv, onda predsjednik kvalifikuje njegov čin po odredbama ovoga zakona i

odregjuje mu kaznu saslušavši prisjednike, koji u pitanju kazne imaju savjetujući glas.

§ 48.

Kazna se može odmjeriti i ispod najmanje mjere, ako su po srijedi osobite olakotne okolnosti. (§§ 83. i 84. kaz. zakona).

§ 49.

Kad se okrivljeniku odredi globa, treba u kaznenoj presudi izreći, koliki će mu biti zatvor namjesto presugjene globe, ako se globa ne bude mogla naplatiti. Pri tom neka se za pojedine dane zatvora računa po K 1 do K 5.

§ 50.

Ko bude kojim šumskim prestupkom (§§ 1.—12., 15. i 16. ovoga zakona) oštećen u svom šumskom vlasništvu, moći će naknadu svoje štete zatražiti samo u postupku, što ga propisuje ovaj zakon. i to do tri godine od časa, kad je izvršeno djelo. Redovni se sud isključuje.

Ako se presudi, da je neko skrivio koji šumski prestupak, ili ako se dogodi koji od slučajeva, predvigjenih u § 19. 2. i 3. rastavku, ovoga zakona, presudiće predsjednik naknadu štete a i eventualne troškove postupka. Ako je bilo kaznenog

postupka i ako je izrečena kaznena presuda, saslušaće se prisjednici o količini naknade za štetu.

Ako se ne može više da zameće ili provede kazneni postupak (§§ 17. i 18. ovoga zakona), ili ako se iz ličnih razloga (maloljetstvo duševna bolest) ne smije za šumski prestupak da progoni, ko ga je učinio, odlučiće kotarski ured po propisima §§ 19., 26. i 51. ovoga zakona o zahjehu naknade za štetu.

Propisi ovoga paragrafa ne važe za prestupak naznačen u § 14. ovoga zakona, a ne važe ni za slučaj, ako na djelu krivca ima obilježja zločina.

§ 51.

Ako se okrivljeniku dokaže, da je uklonio, ošteti, preinačio ili nerazgovjetnim učinio koji biljeg, što je postavljen u šumi za znak, da je šuma zagajena, zaštićena, ili omegjena, ili koju ogradu (§ 4., 5. i 6. ovoga zakona), izreći će se u presudi, da je dužan urediti biljeg ili ogradu, kakva je bila.

Za to mu treba u presudi odrediti prikladan rok.

No ako se predvigja, da on ne će biti kadar, da uredi biljege ili ogradu, može

se u osudi izreći, da će se to izvršiti na njegov trošak.

To je rješenje dio presude o naknadi štete.

§ 52.

Na redovni se sud ne smije oštećenik nikada uputiti, pa ni onda, kad okrivljenik, ne bude kriv za šumski postupak.

§ 53.

Presuda se I. instancije saopćuje okrivljeniku odmah usmeno. Ujedno ga valja proučiti o njegovu pravu na priziv.

Otpravak presude se dostavlja ako okrivljenik naročito to zaište ili ako nije prisustvovao proglašenju presude.

§ 54.

Protiv kaznene presude dopušta se priziv na zemaljsku vladu, dok ne progje 14 dana od njenog proglašenja. U slučaju § 53. 2. rastavka, započinje taj rok od dana, kad se dostavi otpravak presude.

Zemaljska vlada presugjuje priziv bez usmene rasprave po činjenicama, koje je utvrdila I. instancija.

§ 55.

Onome kome je šumskim prestupkom nanesena šteta, pripada protiv presude I. instancije priziv samo, što se tiče naknade za stetu.

§ 56.

Priziv se može usmeno ili pismeno predati.

Dosta je i to, da se priziv samo prijavi. U tom će se slučaju smatrati, da se prizivom napada na sve, što je u presudi nepovoljno za okrivljenika.

Protiv presude zemaljske vlade nema daljega pravnoga lijeka.

Pod uslovima, koji su predvigjeni u kaznenom postupku (§ 312.) može se podnijeti molba za obnovu postupka. Da li se dopušta obnova postupka presugjuje kotarski ured zajedno sa prisjednicima. Ako se uskrati obnova postupka može se u roku od dvije nedjelje podnijeti pritužba na zemaljsku vladu.

V. ODSJEK.

Izvršenje presude.

§ 57.

Kaznena presuda, izrečena u postupku sa šumskim prestupcima i rješenje, stvoreno po § 48., posljednjem rastavku, ne mogu se više izvršiti, čim progju 3 godine od dana, kad su stali na snagu.

Tu zastaru prekida sve, što vlast učini, da se izvrši presuda.

§ 58.

Kaznena presuda, koja je za ošugjenikova života stala na snagu, važi i po njegovoj smrti jedino što se tiče naknade štete.

§ 59.

Pošto presuda stane na snagu, valja globu platiti gotovim novcem.

No ako treba nekog obzira, može se dopustiti, da se plati do nekog roka i to najdalje do 6 mjeseci, ili pako na obroke do istog najdeljeg roka.

§ 60.

Što se kaznenim presudama zemaljskom eraru presudi naknadâ za štete, naplaćivaće ureda radi ona vlast, koja je sudila u I. instanciji.

Ako je osugjenik veoma siromašan, može zemaljska vlada na prijedlog kotarskog ureda dopustiti, da se naknada štete počinjene u erarnoj šumi smanji do polovice, a u osobitim slučajevima i do trećine presugjene štete.

§ 61.

Okrivljenik se može prisiliti globom, zatvorom, da izvrši što mu je naloženo prema §-u 51 ovog zakona.

Iz tog razloga odregjene globe ili zatvor nesmije premašiti u svemu 50 kruna ili 14 dana.

Vlasti je i to slobodno, da ono, na što je osugjen okrivljenik, dade izvršiti na njegov trošak i naplatiti administrativnom eksekucijom.

§ 62.

Pošto se pravno valjano dovrši kazneni postupak, vratiće se okrivljeniku oružje, koje mu je oduzeto, kad je učinio šumski prestupak.

Ako ne treba orugja, da se što dokáže, treba mu ga i prije vratiti.

VI. ODSJEK.

Naročite odredbe za zaštitu šumskoga vlasništva.

§ 63.

Osebita pažnja treba, kad se u šumi ili kraj nje naloži vatra ili upotrebljuju stvari, koje se lako zapaljuju.

Ako se zanemari ta pažnja ili se drugo što skrivi, te se dogodi požar šume, naknadiće krivac štetu.

Ko u šumi ili kraj nje naigjena napuštenu a nepotrnjenu vatru, dužan je, da je potrne koliko može. Ko opazi, da

šuma gori, dužan je, da to saopći ljudima u prvoj kući, kraj koje ga nanese put. Oni su pak dužni, da to odmah prijave najbližem mjesnom starješini (eventualno najbližem erarskom šumskom organu, oružnicima ili financijskoj straži).

§ 64.

Kotarski uredi, mjesne starješine, erarsko šumsko osoblje, oružnici i financijski stražari smiju da dignu sva obližnja mjesta, da se pogasi požar šume. Ljudi, što se tako sazovu, moraju odmah da po hitaju požaru, ponijevši sobom što treba za gašenje, kao budake, motike, lopate, sjekire, kablove itd., i da tu pomažu.

Dužnost je mjesnih starješina, šumskih organa, oružnika i financijskih stražara da budu uz njih.

Ako kotarski predstojnik ne naredi što drugo, upravljaće gašenjem požara najstariji šumski organ, koji se tu desi; a ako ga nema, onda će upravljati općinski, oružnički ili financijski organi.

§ 65.

Koji mjesni starješina propusti, da po propisu § 62. ovoga zakona sazove narod na gašenje šumskoga požara, kazniće se globom od 10 do 50 K ili zatvo-

rom od 2 do 8 dana, a ko se bez pravoga razloga ne odazove pozivu mjesnih starješina oružnika ili šumskih organa, kazniće se globom od 2 K do 10 K ili zatvorom od 1 do 3 dana.

VII. ODSJEK.

Završenje odredbe.

§ 66.

U šumskom kaznenom postupku ne plaćaju se biljezi

§ 67.

Od globa ovim zakonom odregjenih ide 50% u opću zakladu globa a 50% u korist fonda kotarskog vijeća dotičnog kotara.

§ 68.

Ovaj zakon staje za tri mjeseca po proglašenju na snagu i ukida sve naredbe i otpise, što su mu protivni, a tiču se postupanja sa šumskim prestupcima, naročito pak naredbu od 14. marta 1883., Zb. zak. br. 40., i od 16. jula 1901. Gl. zakona broj 62., a tako i odredbe § 18., sl. A, 2. t., rast., § 20. naredbe od 5. decembra 1890., Gl. zak. br. 2 god. 1891., a i §§ 21. i 23., koliko se ta dva paragrafa tiču djela (prestupanja), spomenutih u § 20. te naredbe.

Inače ovaj zakon ne dira u njene odredbe, naročito što se tiče postupka.

§ 69.

Čim se proglasi ovaj zakon, pripraviće se i izvršiti po njegovu § 33. izbor prisjednika za prvu godinu.

§ 70.

Na šumske kaznene stvari, koje su već u postupku, primjenjivaće se ovaj zakon samo ako do dana, kad on stane na snagu, još ne bude u I. instanciji izrečena presuda.

§ 71.

Ovlašćuje se zemaljska vlada, da raspravljanje i presugjivanje šumskih kaznenih stvari u I. istanciji povjeri pojedinim kotarskim ekspoziturama.

U tom će se slučaju prisjednici birati između stanovništva dotične ekspoziture.
